Niet iedere hulpvraag vraagt om jeugdzorg - Sport kan het verschil maken

Inbreng Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS)
Wetgevingsoverleg begrotingsonderdeel sport

Datum: 02-11-2026
Afzender: Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS)
Contact: Elise van Bergenhenegouwen, elise@pos.nl / 06 – 42075403

Deze position paper wordt inhoudelijk onderschreven door Maatschappelijke Organisaties in de Sport (MOS).

Sport als medicijn voor kwetsbare jongeren

Niet iedere jongere met mentale, sociale of gedragsproblemen heeft direct specialistische jeugdhulp nodig. Professioneel begeleid sport- en beweegaanbod kan jongeren op een leuke en uitdagende manier helpen hun zelfvertrouwen, weerbaarheid en sociale vaardigheden te versterken. Daarmee biedt sport kansen om problemen vroegtijdig aan te pakken, verergering te voorkomen en de druk op de jeugdzorg te verminderen.

POS roept de minister op om sport structureel te verbinden met lokale jeugd- en welzijnsnetwerken, bestaande initiatieven beter te benutten en de effecten te onderzoeken.

De jeugdzorg staat onder druk, sport kan helpen

In 2025 ontvingen circa 477.500 jongeren jeugdzorg (CBS, 2026)[1]. De gemeentelijke kosten voor jeugdhulp blijven hoog: de mediane kosten stegen van €196 per inwoner in 2017 naar €315 in 2024 (RIVM, 2026). Ook wachten kwetsbare jongeren soms te lang op passende hulp.

Er zijn jongeren voor wie vroegtijdige, laagdrempelige ondersteuning kan helpen voorkomen dat problemen verergeren. Een sportzaal, boksring, dansstudio of manege kan zo'n plek zijn. Niet als vervanging van noodzakelijke jeugdzorg, maar als aanvullende ondersteuning die aansluit bij hun behoeften.

Sport kan een laagdrempelige vorm van ondersteuning bieden, vóór of naast professionele jeugdhulp. Onderzoek laat zien dat bewegen kan bijdragen aan het verminderen van angst- en depressieve klachten en het versterken van veerkracht (Scherder, 2025)[2]. Onder kwetsbare jongeren zijn bovendien positieve verbanden gevonden tussen sportdeelname, doorzettingsvermogen, ervaren gezondheid en het omgaan met problemen (Westerhof & Super, 2016)[3].

De praktijk laat zien wat mogelijk is

Boksclub Bemmel: sport en jeugdhulp versterken elkaar
Boksclub Bemmel van ondernemer Henk Hazelaar begeleidt jongeren met onder meer gedragsproblemen, een negatief zelfbeeld of beperkte weerbaarheid. De club werkt samen met huisartsen, psychologen, jeugdhulpverleners en gemeenten (Alles

[1] CBS (2026), Minder jongeren met jeugdzorg in 2025. Cijfers over 2025 zijn voorlopig
[2] Nederlandse Sportraad, Erik Scherder (2025), Sport en bewegen ontzorgt de jeugdzorg
[3] Westerhof & Super (2016), Sport helpt kwetsbare jongeren. Klopt die aanname?

over Sport, 2024)[4]. Door samenwerking tussen bokstrainers en zorgprofessionals krijgen jongeren via sport ondersteuning en persoonlijke begeleiding.

Manege De Stap: jongeren weer perspectief bieden op school en werk
Bij Manege De Stap in Brabant kregen jongeren, die waren uitgevallen op school of werk, via het project *Jeugd dat Werkt* begeleiding bij het ontwikkelen van zelfvertrouwen, structuur en praktische vaardigheden. Ook konden zij praktijkcertificaten behalen. Volgens de betrokken ondernemer stroomde destijds 87% van de deelnemers van 16 tot 27 jaar duurzaam uit naar school of werk (FNRS, 2021)[5].

Beide voorbeelden laten zien hoe ondernemende sportaanbieders jongeren kunnen ondersteunen die extra begeleiding nodig hebben of buiten bestaande voorzieningen dreigen te vallen.

Van goede voorbeelden naar structurele mogelijkheden

Ondernemende sportaanbieders beschikken over accommodaties, professionele begeleiding en expertise om jongeren te ondersteunen. Om deze kracht beter te benutten, **verzoekt POS de minister om:**

1. **Sport, welzijn en jeugdhulp beter te verbinden.** Zorg dat gemeenten en jeugdhulppartners bestaande sportinitiatieven benutten en jongeren waar passend kunnen doorverwijzen.
2. **Duidelijke afspraken over begeleiding en bekostiging te stimuleren.** Borg deskundigheid, veiligheid, verantwoordelijkheden en passende vergoeding van de inzet van sportaanbieders.
3. **De maatschappelijke en financiële effecten te onderzoeken.** Breng in beeld voor welke jongeren sport werkt en in hoeverre het kan bijdragen aan het voorkomen van verergering of verminderen van jeugdhulpgebruik.

Maak 'sport als medicijn' voor jongeren concreet

Op 29 september 2026 nam de Tweede Kamer de motie-Van Dijk c.s. aan om sport en bewegen als eerstvolgende casus mee te nemen in de verdere uitwerking en toepassing van de Richtlijn Passend Bewijs voor preventie (Kamerstuk 30 234, nr. 456)[6].

Laten we kwetsbare jongeren hierin een concrete plek geven. POS vraagt de minister om samen met gemeenten, jeugdhulppartners en de sportsector te verkennen hoe bestaande, professioneel begeleide sportinitiatieven breder kunnen worden ingezet. Breng daarbij de belemmeringen voor samenwerking en bekostiging in kaart, benut bestaande praktijkervaringen en onderzoek de effecten op het welzijn en zorggebruik van jongeren.

Niet iedere hulpvraag vraagt om jeugdzorg. Door de kracht van sport eerder en gerichter te benutten, kunnen we meer jongeren helpen en waar mogelijk voorkomen dat problemen groter worden.

---

[4] Alles over Sport (2024), Boksclub Bemmel waardevolle partner in de jeugdzorg
[5] Van Kooten, M. (2021, 14 januari). Een gemengd bedrijf: paardenhouderij en re-integratie
[6] Tweede Kamer, Motie-Van Dijk c.s., Kamerstuk 30 234, nr. 456, aangenomen op 29-09-2026